

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2020
(ΑΝΕΠΙΣΗΜΩΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ)**

**ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ 30(Ι) ΤΟΥ 2001 ΜΕ ΤΙΣ
ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ:**

**Νόμοι 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) του 2003,
80(Ι) του 2003, 144 (Ι) του 2004,
117(Ι) του 2005, 9(Ι) του 2007, 82(Ι) του 2007,
108(Ι) /2009 και 46(Ι)/2020**

Μάϊος 2020

Προοίμιο

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Συνοπτικός τίτλος
2. Ερμηνεία

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ

3. [Διαγράφηκε]
4. [Διαγράφηκε]
5. [Διαγράφηκε]
- 5Α. [Διαγράφηκε]
6. [Διαγράφηκε]
7. [Διαγράφηκε]

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

8. Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων
- 8Α. Γραφείο Εφόρου
9. Τερματισμός υπηρεσιών
- 9Α. Αρμοδιότητες Εφόρου
- 9Β. Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας

ΜΕΡΟΣ ΙV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΦΟΡΟ

10. Έγκριση από τον Έφορο
11. Έκδοση γνωμοδότησης από τον Έφορο
12. Παραλαβή κοινοποίησης

13. Πλήρης κοινοποίηση
14. Παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών
15. [Διαγράφηκε]
16. [Διαγράφηκε]
17. Υποχρεώσεις Αρμόδιας Αρχής και δικαιούχου
18. Απόφαση Εφόρου σε περιπτώσεις παραβάσεων
- 18Α. Διαδικασία εκτέλεσης απόφασης ανάκτησης που εκδίδεται από τον Έφορο
- 18Β. Απόφαση ανάκτησης που εκδίδεται από την Επιτροπή

ΜΕΡΟΣ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΦΟΡΟ Ή ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

19. Διαδικασία ελέγχου από τον Έφορο ή την Επιτροπή
20. Απόδειξη
21. Αδικήματα και ποινές
- 21Α. Αγωγή για αποζημίωση

ΜΕΡΟΣ VI

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

22. Στέγαση Γραφείου του Εφόρου
23. Έξοδα Γραφείου του Εφόρου
24. Υποχρέωση εχεμύθειας

ΜΕΡΟΣ VII

ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

25. Έκδοση Κανονισμών

26. Κατ' αναλογία εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου

27. Έκδοση διαδικαστικών κανονισμών

Προοίμιο

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμος του 2001.

Ερμηνεία

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά-

"αλλοδαπός" [Διαγράφηκε]

"Αρμόδια Αρχή" περιλαμβάνει το Υπουργικό Συμβούλιο, κάθε Υπουργό, τα Διοικητικά Συμβούλια νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, τα Δημοτικά Συμβούλια, τα Κοινοτικά Συμβούλια και κάθε δημόσια ή άλλη αρχή όταν αποφασίζει αυτόβουλα ή υλοποιώντας πολιτική του Δημοσίου, τη χορήγηση ενίσχυσης οποιασδήποτε μορφής·

"ατομική ενίσχυση" [Διαγράφηκε]

"βασική έρευνα" [Διαγράφηκε]

"βιομηχανική έρευνα" [Διαγράφηκε]

"Γραφείο" σημαίνει το προβλεπόμενο στο άρθρο 8Α Γραφείο του Εφόρου·

"δημόσια ενίσχυση" [Διαγράφηκε]

"Δημόσιο" σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες·

"δικαιούχος" σημαίνει την επιχείρηση, στην οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση ή η οποία δικαιούται χορήγησης κρατικής

ενίσχυσης στα πλαίσια μέτρου κρατικής ενίσχυσης·

"ενίσχυση" [Διαγράφηκε]

"ενίσχυση για εξαγωγές" [Διαγράφηκε]

"ενίσχυση de minimis" [Διαγράφηκε]

"ένταση της ενίσχυσης" [Διαγράφηκε]

"επιτόκιο αναφοράς" [Διαγράφηκε]

"επιτόκιο ανάκτησης" σημαίνει το επιτόκιο που εφαρμόζεται στην ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων, όπως καθορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004, όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

"Επιτροπή" σημαίνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

"επιχείρηση" σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, ή σύνολο ή ένωση προσώπων, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα·

"έρευνα" [Διαγράφηκε]

"Έφορος" σημαίνει τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ο οποίος καθορίζεται στο άρθρο 8·

"ισοδύναμο επιχορήγησης" [Διαγράφηκε]

"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98" [Διαγράφηκε]·

"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999" [Διαγράφηκε]·

"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1860/2004" [Διαγράφηκε]

"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004"
σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.
794/2004 της Επιτροπής της 21ης
Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή
του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του
Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών
κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 της
Συνθήκης ΕΚ, όπως εκάστοτε
τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006"
[Διαγράφηκε].

"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 875/2007"
[Διαγράφηκε].

"Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1535/2007"
[Διαγράφηκε].

"Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013"
σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.
1407/2013 της Επιτροπής της 18ης
Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την
εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της
Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις
ήσσονος σημασίας, όπως αυτός εκάστοτε
τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

"Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1408/2013"
σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.
1408/2013 της Επιτροπής της 18ης
Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την
εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της
Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις
ήσσονος σημασίας («de minimis») στο
γεωργικό τομέα, όπως αυτός εκάστοτε
τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

"Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014"
σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.
717/2014 της Επιτροπής της 27ης Ιουλίου
2014 σχετικά με την εφαρμογή των

άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

"Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012" σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

"Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588" σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ)2015/1588 του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2015 για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

"Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2015/1589" σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/1589 του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2015 περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

"Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2016/679" σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία

των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

"Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας" [Διαγράφηκε]

"Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον τομέα της αλιείας" [Διαγράφηκε]

"Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας στον τομέα της γεωργίας" [Διαγράφηκε]

"Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας" ή "Σύστημα" σημαίνει το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στο άρθρο 9B.

"Κοινοτικές πράξεις" [Καταργήθηκε]

"κρατική ενίσχυση" σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται του Άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, περιλαμβάνει δε και την επιχορήγηση, την εγγύηση δανείου ή άλλη εγγύηση, την παροχή δανείου με μειωμένο επιτόκιο, την επιδότηση επιτοκίου, τη μείωση ή απαλλαγή από οποιουσδήποτε όρους, φόρους, δασμούς ή τέλη, περιλαμβανομένης της επιταχυνόμενης απόσβεσης επί στοιχείων πάγιου ενεργητικού και της μείωσης ή απαλλαγής κοινωνικών επιβαρύνσεων, την πώληση ή ενοικίαση κινητού ή ακινήτου με ευνοϊκούς όρους, ενισχύσεις που

χρηματοδοτούνται από πόρους προερχόμενους από ειδικές εισφορές ή φόρους υπέρ τρίτων, και τη συμμετοχή σε κεφάλαιο επιχείρησης ή παροχή κεφαλαίου υπό περιστάσεις ή όρους διαφορετικούς από εκείνους υπό τους οποίους θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο ιδιώτης επενδυτής·

"Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων" σημαίνει το Μητρώο, το οποίο τηρεί και φυλάττει ο Έφορος για σκοπούς καταγραφής των μέτρων κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζονται στη Δημοκρατία·

"νέα δημόσια ενίσχυση" [Διαγράφηκε]

"οικονομική δραστηριότητα" σημαίνει κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά·

"πρόγραμμα ενισχύσεων" [Διαγράφηκε]

"ΣΛΕΕ" σημαίνει τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

"Συμβουλευτική Επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις" σημαίνει την Επιτροπή που συγκροτήθηκε δυνάμει του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588·

"Συνθήκη ΕΚ" σημαίνει τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

"τεχνολογική ανάπτυξη" [Διαγράφηκε]

"υπηρεσία" [Διαγράφηκε]

"υφιστάμενη δημόσια ενίσχυση"
[Διαγράφηκε]

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ουδεμία δημόσια ενίσχυση χωρίς έγκριση

3. [Διαγράφηκε]

Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος οφείλει να εγκρίνει

4. [Διαγράφηκε]

Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει

5. [Διαγράφηκε]

Απαγόρευση ενισχύσεων για εξαγωγές

5A. [Διαγράφηκε]

Εκ του Νόμου εξαιρέσεις

6. [Διαγράφηκε]

Ενίσχυση de minimis

7. [Διαγράφηκε]

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

8.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού διαβουλευθεί με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, διορίζει πρόσωπο υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου με ευρεία γνώση των οικονομικών και διαρθρωτικών συνθηκών της κυπριακής οικονομίας, ως Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο με την ιδιότητά του αυτή είναι υπεύθυνο για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Η θητεία του Εφόρου είναι εξαετής, δύναται δε να ανανεωθεί για ακόμη μια θητεία με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η αντιμισθία του Εφόρου και οι λοιποί όροι υπηρεσίας του καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και περιλαμβάνονται

σε συμβόλαιο που υπογράφει εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου ο Υπουργός Οικονομικών.

(3) Ο Έφορος δε δύναται να κατέχει οποιαδήποτε άλλη θέση ή αξίωμα στη Δημοκρατία ή να απασχολείται σε οποιαδήποτε άλλη εργασία με αμοιβή.

Γραφείο Εφόρου

8Α.-(1) Ο Έφορος διατηρεί Γραφείο το οποίο αποτελείται από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, που διορίζονται σύμφωνα με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο και/ή από εργοδοτούμενους ορισμένου και/ή αορίστου χρόνου, που εργοδοτούνται σύμφωνα με τον περί της Ρύθμισης της Απασχόλησης Εργοδοτούμενων Αορίστου και Εργοδοτούμενων Ορισμένου Χρόνου στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο.

(2) Ο Έφορος είναι η αρμόδια αρχή για τους σκοπούς του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

(3) Ο Έφορος προΐσταται διοικητικά και είναι υπεύθυνος για το προσωπικό του Γραφείου του.

Τερματισμός υπηρεσιών

9.-(1) Ο Έφορος δύναται κατά τη διάρκεια της θητείας του να υποβάλει γραπτώς προς το Υπουργικό Συμβούλιο την παραίτησή του.

(2) Ο Έφορος δύναται να παυθεί μόνο από το Υπουργικό Συμβούλιο και μόνο για οποιοδήποτε των πιο κάτω ειδικών λόγων:

(α) Λόγω πνευματικής ή σωματικής ανικανότητας ή αναπηρίας ή άλλης οποιασδήποτε ανεξαιρέτως ασθένειας καθιστώσης τον Έφορο ανίκανο να εκπληρώσει επαρκώς τα καθήκοντά του·

(β) λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς ή συστηματικής απουσίας ή αμέλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του·

(γ) λόγω κήρυξης του σε κατάσταση πτωχεύσεως·

(δ) λόγω καταδίκης του σε ποινικό αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει ηθική αισχρότητα.

Αρμοδιότητες Εφόρου

9Α. Ο Έφορος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ·

(β) γνωμοδοτεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 11, για τη συμβατότητα με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, επί όλων των μέτρων κρατικών ενισχύσεων, που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο (α) του παρόντος άρθρου·

(γ) είναι υπεύθυνος για τη γενική εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ)2015/1589 και των εκτελεστικών διατάξεων που θεσπίζονται από την Επιτροπή, δυνάμει του Άρθρου 33 του εν λόγω Κανονισμού·

(δ) εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 18 σε περιπτώσεις παραβάσεων, για την αναστολή της εφαρμογής μέτρου κρατικής ενίσχυσης και της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων και/ή την άρση της παρανομίας και/ή την επιστροφή οποιουδήποτε ποσού έχει ληφθεί κατά παράβαση του παρόντος Νόμου·

(ε) εξασφαλίζει από τις αρμόδιες αρχές εκθέσεις που περιλαμβάνουν στατιστικά στοιχεία για τις παραχωρούμενες κρατικές ενισχύσεις·

(στ) υποβάλλει στην Επιτροπή οποιαδήποτε στοιχεία που ζητούνται από αυτήν σε σχέση με κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία·

(ζ) συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και παρακολουθεί όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με κρατικές ενισχύσεις·

(η) ελέγχει την τήρηση από τις Αρμόδιες Αρχές της εκάστοτε σε ισχύ νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά στη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στη Δημοκρατία·

(θ) εκπαιδεύει και ενημερώνει όλες τις Αρμόδιες Αρχές και τους εμπλεκόμενους φορείς για θέματα κρατικών ενισχύσεων·

(ι) ετοιμάζει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις, η οποία συμπεριλαμβάνει στατιστική ανάλυση για την παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων·

(ια) αντιπροσωπεύει τη Δημοκρατία στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις και σε οποιαδήποτε άλλη επιτροπή, σώμα, ομάδα εργασίας, συνέδριο που αφορά σε θέματα παροχής κρατικών ενισχύσεων και που λαμβάνει χώρα είτε στη Δημοκρατία είτε στο εξωτερικό.

Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας

9B.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, το Γραφείο διαχειρίζεται και παρακολουθεί την τήρηση από τις Αρμόδιες Αρχές του Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, το οποίο αποτελείται από τα ακόλουθα έξι (6) επιμέρους μητρώα:

- (α) το μητρώο κρατικών ενισχύσεων·
- (β) το γενικό μητρώο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας·
- (γ) το μητρώο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές·
- (δ) το μητρώο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στο γεωργικό τομέα·
- (ε) το μητρώο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας·
- (στ) το μητρώο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται για την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος.

(2) Οι Αρμόδιες Αρχές καταχωρίζουν στο Σύστημα τα καθοριζόμενα στους σχετικούς ευρωπαϊκούς κανονισμούς στοιχεία των δικαιούχων κρατικών ενισχύσεων.

(3) Το Σύστημα διασφαλίζει την ασφάλεια των δεδομένων των δικαιούχων κρατικών ενισχύσεων, τα οποία φυλάσσονται για την εκάστοτε προβλεπόμενη στους σχετικούς ευρωπαϊκούς κανονισμούς περίοδο.

ΜΕΡΟΣ ΙV ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΦΟΡΟ

Έγκριση από τον Έφορο

10.-(1) Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α στον Έφορο για έγκριση.

(2) Ο Έφορος οφείλει, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης του μέτρου κρατικής ενίσχυσης, να το αξιολογήσει σύμφωνα με τους Κανονισμούς ή τις Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και οι οποίοι απαλλάσσουν από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ, και να το εγκρίνει, με ή χωρίς όρους, ή να το απορρίψει, με αιτιολογημένη απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και αποκτά ισχύ από τη δημοσίευσή της σ' αυτή.

(3) Κανένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) απόφασή του.

(4) Ο Έφορος δύναται, κατόπιν αιτήματος από την αρμόδια αρχή ή αυτεπαγγέλτως, να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει απόφασή του εκδοθείσα δυνάμει του παρόντος άρθρου ή του άρθρου 18 εάν -

(α) μεταβλήθηκε ουσιώδες πραγματικό γεγονός στο οποίο στηρίχθηκε η απόφασή του·

(β) εάν η απόφαση οφείλεται σε παραπλάνηση του Εφόρου, με την παροχή ανακριβών πληροφοριών ή την απόκρυψη αληθών στοιχείων· ή

(γ) η αρμόδια αρχή προχωρήσει στην τροποποίηση του μέτρου κρατικών ενισχύσεων για το οποίο εκδόθηκε η απόφαση.

(5)(α) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή προτίθεται να προχωρήσει σε τροποποίηση μέτρου κρατικών ενισχύσεων εγκριθέντος δυνάμει του παρόντος άρθρου, προτού αυτή προβεί στην εφαρμογή τέτοιας τροποποίησης, κοινοποιεί την προτιθέμενη τροποποίηση στον Έφορο και αναμένει την έκδοση της απόφασης του Εφόρου αναφορικά με αυτήν.

(β) Ο Έφορος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση της κοινοποιηθείσας τροποποίησης, αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος κατά πόσον θεωρεί την τροποποίηση μη ουσιώδη, οπότε ενημερώνει την αρμόδια αρχή ότι η αρχική έγκριση του μέτρου κρατικής ενίσχυσης εξακολουθεί να ισχύει ή κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση ουσιώδη, οπότε εξετάζει το τροποποιηθέν μέτρο ως νέο μέτρο κρατικής ενίσχυσης και εκδίδει νέα απόφαση επ' αυτού.

Έκδοση γνωμοδότησης από τον Έφορο

11.-(1) Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που δεν εμπίπτει στις διατάξεις της παραγράφου (α) του άρθρου 9Α στον Έφορο για γνωμοδότηση, αναφορικά με τη συμβατότητά του με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, προτού υποβάλει το μέτρο αυτό για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο ή σε οποιαδήποτε άλλη κατά νόμο αρμόδια δημόσια αρχή.

(2) Ο Έφορος εκδίδει, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της προβλεπόμενης στο εδάφιο (1) κοινοποίησης, τη γνωμοδότησή του προς την αρμόδια αρχή, αναφορικά με τη συμβατότητα του κοινοποιηθέντος μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

(3) Στην περίπτωση που ο Έφορος ζητήσει οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία ή διευκρινίσεις που αφορούν στο κοινοποιηθέν μέτρο κρατικής ενίσχυσης, η προθεσμία που αναφέρεται στο εδάφιο (2) δύναται να παραταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του παρόντος Νόμου.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο ή οποιαδήποτε κατά νόμο δημόσια αρχή δεν εγκρίνει οποιοδήποτε μέτρο κρατικής ενίσχυσης χωρίς

να έχει εκδοθεί γνωμοδότηση του Εφόρου, εκτός εάν η προθεσμία που αναφέρεται στο εδάφιο (2), ενδεχομένως παραταθείσα όπως αναφέρεται στο άρθρο 14, έχει παρέλθει.

(5) Παρά την έκδοση οποιασδήποτε γνωμοδότησης από τον Έφορο δυνάμει του εδαφίου (2) και τυχόν έγκριση του μέτρου ενίσχυσης από το Υπουργικό Συμβούλιο ή οποιαδήποτε άλλη κατά νόμο αρμόδια δημόσια αρχή, κανένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (β) του άρθρου 9Α δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 108, παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, και εγκριθεί από αυτήν.

(6)(α) Σε περίπτωση που αρμόδια αρχή προτίθεται να τροποποιήσει οποιοδήποτε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί και εγκριθεί από την Επιτροπή η τροποποίηση του μέτρου κοινοποιείται στον Έφορο για να γνωμοδοτήσει κατά πόσο το τροποποιηθέν μέτρο κρατικής ενίσχυσης συνιστά νέο μέτρο ενίσχυσης όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004, το οποίο υπόκειται στην υποχρέωση νέας κοινοποίησης δυνάμει του Άρθρου 108, παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ ή/και κατά πόσο το μέτρο αυτό συνάδει με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Ο Έφορος εκδίδει εντός δύο μηνών τη γνωμοδότησή του.

(β) Κανένα τροποποιηθέν μέτρο ενίσχυσης σε σχέση με το οποίο εκδόθηκε γνωμοδότηση με βάση την παράγραφο (α) ότι συνιστά νέο μέτρο ενίσχυσης δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 108, παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, και εγκριθεί από αυτήν.

Παραλαβή κοινοποίησης

12. Ο Έφορος ενημερώνει, εντός δέκα ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης, κάθε Αρμόδια Αρχή που προβαίνει σε κοινοποίηση, σχετικά με την παραλαβή της κοινοποίησης.

Πλήρης κοινοποίηση

13. Η κοινοποίηση στον Έφορο μέτρου κρατικής ενίσχυσης πρέπει να είναι πλήρης και επακριβής και να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση από τον Έφορο του κοινοποιηθέντος μέτρου κρατικής ενίσχυσης.

Παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών

14.-(1) Σε περίπτωση που ο Έφορος θεωρήσει ότι τα πληροφοριακά στοιχεία που υπέβαλε η αρμόδια αρχή σχετικά με το μέτρο κρατικής ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε είναι ελλιπή, ζητά όλες τις αναγκαίες συμπληρωματικές πληροφορίες τάσσοντας εύλογη προθεσμία για την υποβολή των πληροφοριών, η οποία σε δικαιολογημένες περιπτώσεις δύναται να παραταθεί. Όταν η αρμόδια αρχή απαντήσει στο αίτημα αυτό, ο Έφορος την ενημερώνει ότι έλαβε την απάντηση. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία που αναφέρεται στο εδάφιο (2) των άρθρων 10 και 11 αρχίζει την επόμενη μέρα της παραλαβής από τον Έφορο της απάντησης της αρμόδιας αρχής στο αίτημα παροχής πληροφοριών.

(2) Η κοινοποίηση θεωρείται από τον Έφορο ότι έχει αποσυρθεί, εάν οι ζητούμενες πληροφορίες δεν παρασχεθούν εντός της ταχθείσας προθεσμίας, όπως αυτή τυχόν να έχει παραταθεί, εκτός εάν η αρμόδια αρχή υποβάλει στον Έφορο δήλωση δεόντως αιτιολογημένη, πριν από τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας, στην οποία αναφέρει ότι, κατά την εκτίμησή της, η κοινοποίηση είναι πλήρης, δεδομένου ότι οι ζητηθείσες συμπληρωματικές πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες ή έχουν ήδη δοθεί. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία που αναφέρεται στο εδάφιο (2) των άρθρων 10 και 11 αρχίζει την επόμενη ημέρα της παραλαβής από τον Έφορο της δήλωσης αυτής της αρμόδιας αρχής.

(3) Εάν ο Έφορος κρίνει, κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο (2), ότι η κοινοποίηση έχει αποσυρθεί, ενημερώνει περί τούτου την αρμόδια αρχή που είχε προβεί στη σχετική κοινοποίηση.

Αυτεπάγγελτος έλεγχος

15. [Διαγράφηκε]

Εκ του Νόμου εξαιρέσεις

16. [Διαγράφηκε]

Υποχρεώσεις Αρμόδιας Αρχής και δικαιούχου

17.-(1) Κάθε Αρμόδια Αρχή οφείλει να κοινοποιεί στον Έφορο οποιοδήποτε μέτρο για συμμετοχή του Δημοσίου σε κεφάλαιο επιχείρησης ή παροχή κεφαλαίου προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο υπό τις ίδιες περιστάσεις ή όρους θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο ιδιώτης επενδυτής.

(2) Κάθε Αρμόδια Αρχή που χορηγεί κρατική ενίσχυση που εγκρίθηκε δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου υποβάλλει ετησίως στον Έφορο έκθεση που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το συνολικό αριθμό των δικαιούχων και το συνολικό ποσό που παραχωρήθηκε.

(3) Η Αρμόδια Αρχή υποχρεούται να τηρεί στοιχεία που να περιλαμβάνουν τα ποσά που παραχωρήθηκαν στον κάθε δικαιούχο για περίοδο δέκα ετών.

(4) Κάθε Αρμόδια Αρχή ή οποιοσδήποτε δικαιούχος μέτρου κρατικής ενίσχυσης, υποχρεούται όπως αν της/του ζητηθεί τούτο από τον Έφορο, παρέχει κάθε συνδρομή στο επιτελούμενο από αυτόν έργο.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, κάθε Αρμόδια Αρχή οφείλει να χρησιμοποιεί και/ή να ενημερώνει και/ή να τηρεί ένα ή περισσότερα μητρώα του Κεντρικού Συστήματος Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, σύμφωνα με τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή και

σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες και/ή εγκυκλίους που εκδίδει ο Έφορος.

Απόφαση Εφόρου σε περιπτώσεις παραβάσεων

18.-(1) Σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση του Εφόρου κατόπιν παραπόνου ή ενημέρωσης από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ότι –

(α) μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α έχει τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία χωρίς την έγκριση του Εφόρου, ή

(β) μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (β) του άρθρου 9Α, έχει τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία-

(i) χωρίς να ληφθεί η γνωμοδότηση του Εφόρου, ή

(ii) χωρίς να έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή για έγκριση, ή

(γ) κατά την εφαρμογή μέτρου κρατικής ενίσχυσης που έχει εγκριθεί δυνάμει του άρθρου 10 του παρόντος Νόμου έχει γίνει ενέργεια ή παράλειψη που αντιβαίνει προς τις πρόνοιες του εγκριθέντος μέτρου κρατικής ενίσχυσης ή τους όρους που επιβλήθηκαν με την εκδοθείσα δυνάμει του άρθρου 10 απόφαση του Εφόρου.

ο Έφορος δύναται, αφού ακούσει πρώτα τα ενδιαφερόμενα μέρη και λάβει υπόψη τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης ανάλογα με την περίπτωση, να διατάξει, με δεόντως αιτιολογημένη απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, την αναστολή της εφαρμογής του μέτρου κρατικής ενίσχυσης και της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, τον τερματισμό της παρανομίας και την ανάκτηση οποιουδήποτε ποσού έχει ληφθεί κατά παράβαση του παρόντος

Νόμου από τους αποδέκτες συν το νόμιμο τόκο, ο οποίος υπολογίζεται σύμφωνα με το επιτόκιο ανάκτησης, καθορίζοντας και την προθεσμία για εκτέλεση της απόφασης αυτής.

(2) Ο Έφορος κατονομάζει στην αιτιολογημένη απόφασή του τον υπεύθυνο φορέα για εκτέλεση της απόφασης αυτής, ο οποίος για σκοπούς του παρόντος Νόμου θα αναφέρεται ως ο "υπεύθυνος φορέας".

Διαδικασία εκτέλεσης απόφασης ανάκτησης που εκδίδεται από τον Έφορο

18Α.-(1) Κατόπιν δημοσίευσης της απόφασης του Εφόρου για ανάκτηση των παράνομα χορηγηθεισών κρατικών ενισχύσεων, ο υπεύθυνος φορέας, κατά την έννοια του εδαφίου (2) του άρθρου 18, προσδιορίζει την ταυτότητα των αποδεκτών παράνομης ενίσχυσης, το ακριβές ποσό της παράνομης ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί από τον κάθε ένα αποδέκτη και τη διαδικασία η οποία θα ακολουθηθεί για εκτέλεση της απόφασης και κοινοποιεί τα στοιχεία αυτά στον Έφορο.

(2) Το ταχύτερο δυνατό μετά τη δημοσίευση της απόφασης ανάκτησης που εκδίδεται από τον Έφορο, ο υπεύθυνος φορέας, ανάλογα με την περίπτωση:

(α) ανακαλεί την παράνομη πράξη χορήγησης της κρατικής ενίσχυσης και κοινοποιεί την ανακλητική απόφαση σε κάθε αποδέκτη της παράνομης ενίσχυσης, ή

(β) μεριμνά για την τροποποίηση ή κατάργηση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, δυνάμει των οποίων έχει χορηγηθεί η οικεία κρατική ενίσχυση, ή

(γ) τερματίζει ή τροποποιεί σύμβαση, δυνάμει της οποίας έχει χορηγηθεί η οικεία κρατική ενίσχυση ή μεριμνά για την ακύρωση της σύμβασης,

και αποστέλλει επιστολή σε κάθε αποδέκτη ατομικά, με την οποία τον ενημερώνει για την υποχρέωσή του για επιστροφή εντός συγκεκριμένης προθεσμίας οποιουδήποτε ποσού κρατικής

ενίσχυσης έχει λάβει δυνάμει της ατομικής διοικητικής πράξης ή της νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης ή της σύμβασης που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β) ή (γ), συν την καταβολή του νόμιμου τόκου, ο οποίος υπολογίζεται σύμφωνα με το επιτόκιο ανάκτησης. Στην επιστολή του, ο υπεύθυνος φορέας κάνει αναφορά στην απόφαση ανάκτησης που εκδόθηκε από τον Έφορο και στην οποία στηρίζεται η ατομική διαταγή ανάκτησης.

(3) Στις περιπτώσεις που ο υπεύθυνος φορέας κρίνει πως η αποστολή εντολών ανάκτησης προς κάθε αποδέκτη ξεχωριστά είναι πρακτικά αδύνατη, πρέπει να ειδοποιεί περί τούτου τον Έφορο με επιστολή, προτείνοντας εναλλακτικές μεθόδους κοινοποίησης στους αποδέκτες της υποχρέωσής τους για επιστροφή της ενίσχυσης. Ο Έφορος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος ειδοποιεί γραπτώς τον υπεύθυνο φορέα κατά πόσο η προταθείσα εναλλακτική μέθοδος γίνεται αποδεκτή.

(4) Στην περίπτωση που ένας αποδέκτης δε συμμορφώνεται με τη διαταγή ανάκτησης που τον αφορά, ο υπεύθυνος φορέας οφείλει να επιδιώξει με κάθε νόμιμο μέσο, περιλαμβανομένης της λήψης δικαστικών μέτρων, την άμεση εφαρμογή της διαταγής ανάκτησης:

Νοείται ότι, σε κάθε περίπτωση ο υπεύθυνος φορέας επιδιώκει την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάκτησης το συντομότερο δυνατό.

Απόφαση ανάκτησης που εκδίδεται από την Επιτροπή

18B.-(1) Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης από την Επιτροπή με την οποία διατάσσεται η Δημοκρατία να ανακτήσει τις παράνομες κρατικές ενισχύσεις, ο Έφορος έχει τον εποπτικό έλεγχο για την αποτελεσματική εφαρμογή της απόφασης αυτής.

(2) Ο υπεύθυνος φορέας, για την εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης που αναφέρεται στην παράγραφο (1), λαμβάνει κάθε νόμιμο μέτρο, περιλαμβανομένου οποιουδήποτε μέτρου το οποίο καθίσταται εφικτό να ληφθεί δυνάμει της αρχής της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου έναντι των εθνικών δικαίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την άμεση εφαρμογή της απόφασης ανάκτησης.

ΜΕΡΟΣ V ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΦΟΡΟ Ή ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διαδικασία ελέγχου από τον Έφορο ή την Επιτροπή

19. Όλες οι υπηρεσίες υποχρεούνται όπως, αν τους ζητηθεί τούτο, παρέχουν κάθε συνδρομή στη διαδικασία ελέγχου που μπορεί να διαταχθεί από τον Έφορο δυνάμει του παρόντος άρθρου ή με απόφαση της Επιτροπής δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.2015/1589, περιλαμβανομένης της παρουσίασης και εξασφάλισης αντιγράφου πάσης φύσεως εγγράφων.

Απόδειξη

20.-(1) Κατά τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 19, δεν επιτρέπεται η επίκληση από τις υπηρεσίες ή από λειτουργούς της υποχρέωσης της εχεμύθειας, εκτός εάν πρόκειται για παροχή πληροφορίας ή απάντηση σε ερώτηση ή παρουσίαση εγγράφου ή μέρος εγγράφου που αναφέρονται στις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας και οποιουδήποτε άλλου κράτους ή διεθνούς οργανισμού ή στην άμυνα ή την ασφάλεια ή την εξωτερική πολιτική της Δημοκρατίας.

(2) Κατά τη διεξαγωγή ενός ελέγχου ο Έφορος ή, η Επιτροπή δύναται να καλέσουν οποιοδήποτε λειτουργό ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο να δώσει οποιαδήποτε μαρτυρία ή να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία ή να προσαγάγει οποιαδήποτε έγγραφα που, κατά τη γνώμη του Εφόρου ή της Επιτροπής, σχετίζονται με τον έλεγχο που διεξάγουν.

Αδικήματα και ποινές

21. Οποιοσδήποτε που –

(α) Χωρίς νόμιμη δικαιολογία παραλείπει να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία που γνωρίζει και η οποία σχετίζεται με τον έλεγχο που διεξάγει ο Έφορος ή η Επιτροπή, ή

(β) χωρίς νόμιμη δικαιολογία αρνείται να παράσχει τα αιτούμενα από τον Έφορο ή την Επιτροπή στοιχεία ή έγγραφα ή ηθελημένα παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο την παροχή τους, ή

(γ) παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχεία, γνωρίζοντας ότι αυτά είναι ανακριβή ή έχει εύλογο λόγο να πιστεύει ότι αυτά δεν είναι ακριβή, ή

(δ) χωρίς νόμιμη δικαιολογία παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχο που διεξάγεται από τον Έφορο ή από την Επιτροπή, ή

(ε) παρεμποδίζει ή παρενοχλεί τον Έφορο ή την Επιτροπή ή οποιοδήποτε πρόσωπο που συμμετέχει σε έρευνα που διεξάγεται,

είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δεκαεφτά χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.

Αγωγή για αποζημίωση

21Α.-(1) Σε περίπτωση αγωγής για αποζημίωση από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο υπέστη ζημιά από πράξεις ή παραλείψεις αρμόδιας αρχής που διενεργούνται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και/ή των Άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ, απόφαση του Εφόρου που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 18 του παρόντος Νόμου ή απόφαση της Επιτροπής, που διαπιστώνει την εν λόγω παράβαση αποτελεί μαχητό τεκμήριο της αλήθειας του περιεχομένου της.

ΜΕΡΟΣ VI ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Στέγαση Γραφείου του Εφόρου

22. Ο Υπουργός Οικονομικών παραχωρεί κατάλληλο χώρο για τις ανάγκες στέγασης του Γραφείου του Εφόρου.

Έξοδα Γραφείου του Εφόρου

23.-(1) Όλα τα έξοδα του Γραφείου του Εφόρου καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(2) Ο έλεγχος των κονδυλίων ασκείται από τον Έφορο υπό την ιδιότητά του ως Λειτουργού που ασκεί τον έλεγχο πάνω στα κονδύλια.

Υποχρέωση εχεμύθειας

24.-(1) Ο Έφορος και κάθε λειτουργός/σύμβουλος που υπάγεται στον Έφορο θεωρεί και χειρίζεται ως απόρρητο κάθε ζήτημα, έγγραφο ή πληροφορία που περιέρχεται σε γνώση του κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος Νόμου, εκτός στο βαθμό που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

(2) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει τη δυνάμει του εδαφίου (1) υποχρέωση εχεμύθειας διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή μέχρι χίλια εφτακόσια ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές.

ΜΕΡΟΣ VII ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Έκδοση Κανονισμών

25.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει, κατόπιν εισήγησης του Εφόρου που υποβάλλεται σε αυτό με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, Κανονισμούς που δημοσιεύονται στην Επίσημη της Δημοκρατίας για τον καθορισμό οποιουδήποτε θέματος το οποίο κατά τον παρόντα Νόμο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού.

(2) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα του εδαφίου (1), οι αναφερόμενοι σε αυτό κανονισμοί δύνανται να ρυθμίζουν -

(α) τη διαδικασία χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας,

(β) τη διαδικασία χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στους τομείς της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και της αλιείας,

(γ) το Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας,

(δ) τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ του δημοσίου και των δημοσίων επιχειρήσεων,

(ε) τη διαδικασία που ακολουθείται ενώπιον του Εφόρου κατά την εξέταση των παραβάσεων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του παρόντος Νόμου.

(3) Οι εκδιδόμενοι δυνάμει του παρόντος άρθρου Κανονισμοί δύνανται να προβλέπουν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(4) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, εκτός εάν προβλέπεται σε αυτούς διαφορετικά.

(5) Η έκδοση κανονισμών δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου, μέχρι δε την έκδοση κανονισμών για τον καθορισμό συγκεκριμένου θέματος, ο Έφορος δύναται να ρυθμίζει το εν λόγω θέμα με διάταγμά του, εξαιρουμένων θεμάτων που αφορούν την πρόβλεψη ποινικών αδικημάτων.

Κατ' αναλογία εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου

26. Σε περίπτωση που ο παρών Νόμος ή οι κανονισμοί ή τα διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει αυτού δε ρυθμίζουν ρητώς κάποιο θέμα, το Δικαστήριο ή ο Έφορος δύναται, ανάλογα με την περίπτωση, να εφαρμόζει κατ' αναλογίαν τις σχετικές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού.

Έκδοση διαδικαστικών κανονισμών

27. Το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται να εκδίδει διαδικαστικούς κανονισμούς που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για την εφαρμογή των διατάξεων-

(α) του άρθρου 21Α του παρόντος Νόμου, και

(β) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/1589.